

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Ahmet DAVUTOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

E. Kırkıcı

Ertuğrul KÜRKÇÜ
İzmir Milletvekili

Basına yansıyan bilgilerde, hükümetinizin talimatıyla Eylül 2014'te Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı'nca hazırlanarak Genelkurmay Başkanlığı'na sunulan ve "Genelkurmay Strateji Plan Dairesi, Strateji Şube Müdürlüğü'nün "Çöktürme" planı adını verdiği "gizli" ibareli eylem planının hazırlandığı iddia edilmektedir. Bu savaş simülasyonunun Sri-Lanka hükümetinin Tamil ülkesinin bağımsızlığı için mücadele eden Tamil Kaplanları örgütüne karşı uyguladığı yoketme hareketi modelinin Türkiye'de de Kürdistan İşçi Partisi'ne (PKK) karşı uygulanmasını hedef aldığı iddialar arasındadır.

Basında yer aldığına göre bu planda: "Özel Polis Kuvvetleri ve özel askeri komandolar eşliğinde, ordu güçleri şehirleri kuşatarak, mahallere ve yerleşkelere operasyonlar düzenleyecek. Saldırıların komuta merkezi il Jandarma Komutanlıkları olacak, gereklilik halinde helikopter ve yine gerekirse savaş uçakları İl Jandarma Komutanlığı emrine verilecektir. Ablukaya alınan yerleşkelerde, yaşamsal alanlar tahrip edilerek geri dönüş koşulları ortadan kaldırılacak. Kitleli imhalar, tutuklama ve boşaltmalarla yerleşkeler huzura kavuşturulacaktır. Yapılacak bastırma operasyonlarında 10 bin ila 15 bin imha, 8 bin civarı yaralı, 5-7 bin arası tutuklama, bombalanmış küçük ve büyük yerleşim alanlarında 150-300 bin civarı insanın yer değiştirmesi planlanmakta. Yapılacak ablukalarda terör örgütünün ülkenin batısında girişebileceği kalkışmalara karşı da, değişik tedbirler üzerinde çalışılmaktadır. Bölgeye daha önce görev yapmış bölge coğrafyası ve bölge halkını iyi tanıyan üst rütbeli personelin acilen atanması tamamlanmalıdır. Sivil kamu personelinin söz konusu alanlardan çekilmesi, hastanelerin 24 saat kurallına göre olası ve acil güvenlik personelinin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi, bazı kamu binalarının boşaltılarak operasyonel güçlerin konumlanmasına göre, önceden hazırlanması önem arz etmektedir. Sınırlarımız içinde ve ötesinde yürütülen operasyonlara ara verilmeden devam edilmesi Kamu Düzeni ve Güvenliği açısından hayati öneme haizdir. Sivil kamu personeli belirlenen bölgelerden çekilmeli, hastane ve sağlık birimleri teyakkuzda tutulmalı ve tecrübeli doktorlar her an bulundurulmalı. Yerel yöneticilerin (Vali, kaymakam ve üst rütbeli askerlerin) terör örgütünün uzantısı malum parti vekilleriyle ve diğer sivil kuruluşlarla teması kesilmelidir. Med Nuçe, Sterk TV, Newroz TV, Ronahi TV, MMC TV, DİHA, Özgür Gün TV, İMC TV kanalları ve Özgür Gündem gazetesinin ekarte edilmesi, yasal dayanaklardan yoksun bırakılması acilen gerekmektedir. Terör örgütünün medyasının alan, bölge, yerleşkeye sokulmamasına özen gösterilmeli, adı geçen alan, bölge ve yerleşkelerin etrafında tank ve zırhlı araçlar uygun yerlerde konumlandırılmalı, giriş ve çıkışların tümü kapatılmalıdır. Elektrik, gaz ve su şirketlerinin tüm faaliyetlerini operasyon yetkilisi emri dahilinde sürdürmeleri ve verilen emirlere harfiyen uymaları sağlanmalı. Ambulans, itfaiye araçlarının alanlara uygun görülürse izinli ve askeri personel eşliğinde sokulması sağlanmalıdır." ifadelerinin yer aldığı iddia edilmektedir.

2639

Bu Gerekçeyle;

1- Hükümetiniz Eylül 2014'te Kamu Güvenliği Müsteşarlığı'na yukarıda sözü edilen savaş simülasyonunu/eylem planını hazırlaması için talimat vermiş midir?

2- Eylül 2014 sonrasında veya öncesinde düzenlenen Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında yukarıda sözü edilen eylem planı üzerinde görüşme yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu görüşmenin içeriği nedir?

3- Eylül 2014'te Kürt Sorunu'nun çözümü hedefiyle "barış ve müzakere süreci"nin henüz süregitmekte olduğu bilinmektedir. Yukarıda iddia edildiği gibi "çöktürme planı"nın çözüm süreci içinde hazırlanmasının sebebi nedir? İddia edildiği gibi bu plan doğru ise Hükümetin ve Genel Kurmay'ın müzakere sürecinde bu çapta bir "imha planı" hazırlığı içinde olduğu müzakereyi PKK lideri Abdullah Öcalan ile doğrudan yürüten "devlet heyeti"nin de bilgisi dahilinde midir?

4- Basında, yukarıda söz edilen planın güncellenerek hükümetiniz tarafından onaylanıp yürürlüğe konulduğu iddia edilmektedir. Bu iddialar doğru mudur? Eğer doğru ise bu karara ne zaman varılmıştır? Bu karardan AKP milletvekillerinin haberi var mıdır? Bu planla ilgili TBMM'de grubu bulunan partilerin bilgilendirilmemesinin nedeni nedir?

5- Yukarıda yer alan planın içeriği ile, günümüzde Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde devlet güvenlik güçleri tarafından uygulanan yöntemlerin tıpatıp örtüştüğü görülmektedir. Gerek sivil kayıpların yüksekliği gerekse yöntem ve strateji açısından söz konusu ilçelerde uygulamaya konulan devlet pratiği ile yukarıda sözü edilen "çöktürme" eylem planı arasındaki bu tam uyum hangi sebepten kaynaklanmaktadır?

6- Yukarıda iddia edildiği gibi "çöktürme planı" doğru ise, sivillere yönelik, hiçbir yasaya, uluslararası anlaşmalara ve taahhütlere, demokratik ölçütlere sığmadığı açıkça ortada olan bu planın gerçekleştirilmesi için TBMM'ye bilgi vermek, sıkıyönetim ya da olağanüstü hal ilan etmek gereği neden duyulmamıştır?

7- Raporda yer aldığı iddia edilen "yapılacak bastırma operasyonlarında 10 bin ila 15 bin imha, 8 bin civarı yaralı, 5-7 bin arası tutuklama, bombalanmış küçük ve büyük yerleşim alanlarında 150-300 bin civarı insanın yer değiştirmesi planlanmaktadır." ifadeleri doğruysa planlanan eylemlerin "tehcir" ve "soykırım" tanımlarına uyduğu gözlenmektedir. Bu eylemlerin "insanlık suçu" olduğunu ve Türkiye'nin "Soykırımı Önleme Uluslararası Sözleşmesi"nin imzacılarından biri olduğu düşünüldüğünde bu sözleşmeden kaynaklı uluslararası yükümlülüklerinizi karşılamak için hükümetiniz hangi önlemleri almıştır?

8- Söz konusu plan hükümetinizin bilgisi dışında olmakla birlikte gerçek ise, bu plana karşı hükümetiniz tarafından alınan hukuki/idari önlemler nelerdir?

9- Türkiye'nin de imzacısı olduğu 1949 Cenevre Protokollerine ek 1977 tarihli, "2 No.lu Ek Protokol"ün ülke içindeki silahlı çatışmaları düzenleyen birinci maddesinin "devletin silahlı güçleri ile muhalif ya da başka, örgütlü ve sorumlu bir kumanda altındaki silahlı güçler arasındaki silahlı çatışmalar" bahsinde çatışmanın tarafları bakımından somut yükümlülükler içerdiği bilinmektedir. Bunlar arasında, sivillerin korunması, kültürel varlıkların ve kutsal mekanların korunması, işkence ve insan onuruyla bağdaşmayan muamelelerin yasaklanması gibi hususlar yer almaktadır. Buna göre hem yukarıda sözü edilen "eylem planı" hem de Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde gerçekleştirilen operasyonlarda bu protokole uyulması planlanmış mıdır?

10- Rusya'nın Çeçenistan'da sivillerin ölümüne yol açan ağır silahlar kullanmasıyla ilgili davada (Iseyeva/Rusya 2005) AIHM, devlet güçlerinin sivillerin de bulunduğu bir bölgeye, sivilleri boşaltmadan ağır silahlarla ateş açmasını yaşam hakkının ihlali olarak değerlendirmişti. Uluslararası insan hakları hukukunun iç silahlı çatışmalarda da geçerliliğini koruduğu bilinmektedir. Buna göre, her şeyden önce devletin zorunluluk olmadıkça insan öldürmeme yükümlülüğü vardır. Silah kullanmayı haklı gösteren nedenler olsa bile, devlet güçlerinin elde edilmek istenen amaçla orantılı bir biçimde silah kullanmaları gerektirmektedir. Aynı zamanda devletin sivilleri koruyacak önlemleri alma, suç işleyen görevlilerle ilgili etkili bir soruşturma yaparak onların cezalandırılmasını sağlamak gibi yaşam hakkına ilişkin yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bu açıdan Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde gerçekleştirilen operasyonlarda uluslararası insan hakları hukuku ihlal edilmiş midir? Edilmemişse çatışmalarda öldürülen sivillerin yaşam hakkının ihlal edilmesinin nedeni nedir?

11- Anayasa'ya göre sokağa çıkma yasağının Bakanlar Kurulu Kararı ile alınması zorunludur. Bu olmadan Valinin talimatıyla sokağa çıkma yasağı öngörülmesi hem Anayasa'nın 19 maddesine, hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 5. maddesine aykırıdır. Ancak Cizre, Nusaybin, Silopi, Sur, Dargeçit ve Silvan ilçelerinde çok uzun sürelerce sokağa çıkma yasağı uygulandığı bilinmektedir. Halen ısrarla sürdürülen bu yasakların hukuki dayanağı nedir?